

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

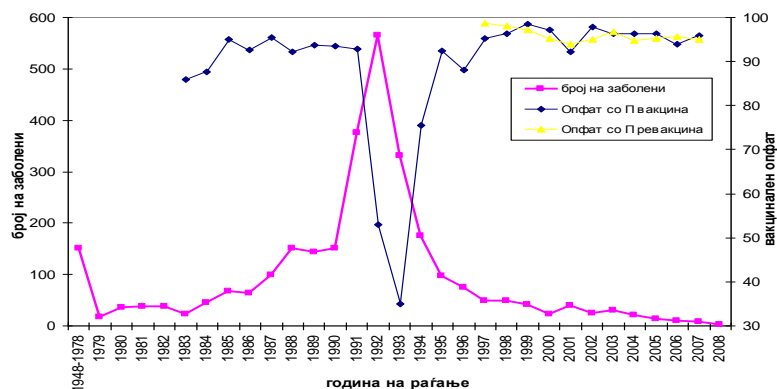
Ул.” 50 Дивизија “ бр.6, 1000 СКОПЈЕ
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **април 2015**

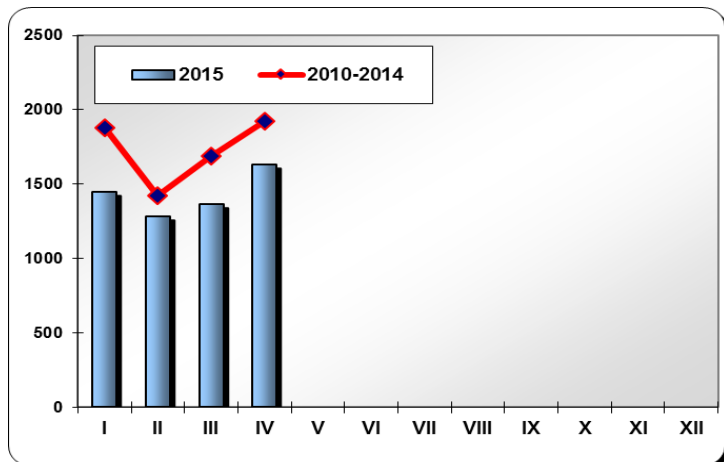

Скопје, 11.05.2015

Во текот на месец **април** 2015 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.633 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц) со вкупен морбидитет од **79,1/100.000 жители**.

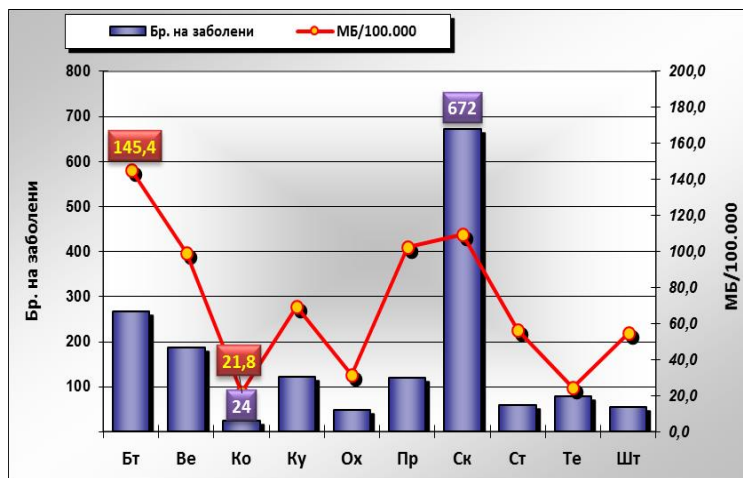
Во споредба со претходниот месец (март 2015 година), регистрирано е зголемување од 19,4%. Во однос на април 2014 година, како и во однос на аритметичката средина за петгодишниот период 2010–2014, регистрирано е намалување од 26,3% и 15,2% соодветно.

Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2015, по месеци и аритметичка средина за 2010-2014

Во месец април, најголем број акутни заразни заболувања (n=672 или 41,2%) се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје, а најмал број на територијата на ЦЈЗ Кочани (n=24). Не се регистрирани заболени лица во ПЕ Делчево, ПЕ Дебар, ПЕ Валандово и ПЕ Пробиштип. Највисок морбидитет во април е регистриран на територијата на ЦЈЗ Битола (145,4/100.000), а најнизок на во ЦЈЗ Кочани (21,8/100.000) (Графикон 2 и Табела 1 - Прилог).

Графикон 2: Број на заболени и МБ од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во април, 2015

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во април учествуваат со 97,7% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 77,2/100.000 (Табела 1).

Првите три најчести заразни заболувања, учествуваат со 86,3% во вкупниот број на заболени, а со 88,4% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец април 2015 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во април, 2015

Заболување	Број на заболени
Ентероколитиси	793
Овчи сипаници	559
Шуга	58
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	50
Инфекции со Хламидија	38
Инфективна мононуклеоза	29
Скарлатина	21
Инфекции предизвикани од E. Colli	19
Вирусен хепатитис Б	17
Салмонелози	11
Вкупно	1.595

Во текот на април, најчесто регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите**, со вкупно 793 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 48,5%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 49,7%.

Во однос на претходниот месец (март 2015) се регистрира зголемување од 4,6%. Во однос на април 2014 година се забележува зголемување на бројот на заболени од ентероколити за 5,9%, додека во однос на аритметичката средина за 2010–2014, регистрирано е зголемување за 4,9%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2015, бројот на заболени во април учествува со 27,2%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2015 година, учеството на ентероколитите е со 50,8%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2015 е зголемен за 24,3% во однос на кумулативата за истиот период во 2014 година.

На **второ место** по број на регистрирани заболени во март се **овчите сипаници** (n=559), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 34,2%.

Во однос на претходниот месец (март 2015 година), бројот на заболени лица од овчи сипаници е зголемен за 51,5%. Забележано е намалување во однос на април 2014 (48,3%) и во однос на аритметичката средина за 2010-2014 (29,1%).

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2015, пријавените случаи во месец април учествуваат со 31,2%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015 година, овчите сипаници учествуваат со 31,3%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2015 е намален за 52,4% во однос на кумулативата во истиот период во 2014 (заклучно со април).

На **трето место** по број на заболени во април е **шугата** (n=58), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 3,5%.

Во однос на месец март 2015, бројот на заболени лица од шуга е зголемен за 34,9%. Во однос на април 2014 се бележи зголемување за 2,4 пати, како и во однос на аритметичката средина 2010-2014 каде се регистрира зголемување од 87,1%.

Во вкупниот број на регистрирани заболени лица од од шуга во 2015, пријавените случаи во месец април учествуваат со 24,5%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015 година, шугата учествува со 4,1%.

Кумулативниот број на заболени од шуга во 2015 е зголемен за 58% во однос на кумулативата во истиот период во 2014 (заклучно со април).

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во април припаѓаат на групата на **цревни заразни заболувања**. Тие бројат вкупно 877 заболени (53,7%) и бележат МБ од 42,5/100.000. Од нив, најголем процент (90,4%) и број (n=793, МБ 38,6/100.000) чинат ентероколитите. На второ место се бактериските алиментарни инфекции и интоксикации кои учествуваат со 5,7% (n=50, МБ 2,4/100.000). Пријавени се и 19 инфекции предизвикани од E. Colli (2,2% и МБ 0,9/100.000), 11 салмонелози и 4 заболени лица од вирусен хепатит А.

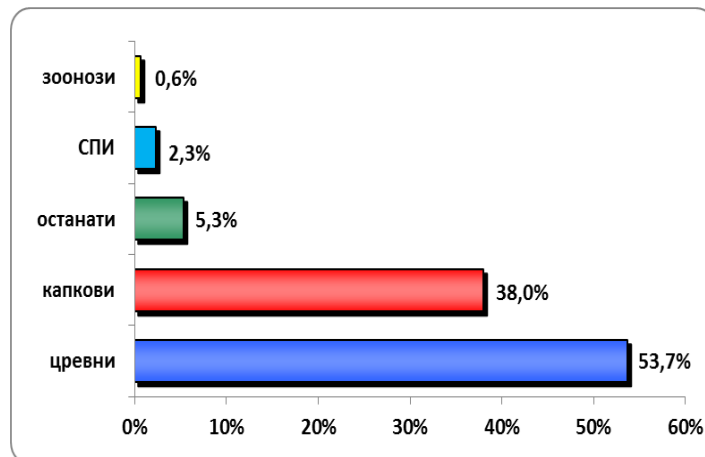
На второ место во месец април е групата на **капкови заразни заболувања** (n=621, 38%, МБ 30,1/100.000). Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 90% (n=559, МБ 27,1/100.000). На второ место е инфективната мононуклеоза со 29 случаи (4,7% и МБ 1,4/100.000).

Во оваа група пријавен е и 21 случај на скарлатина (3,4% и МБ 1,0/100.000), 8 случаи на заразни заушки, 3 случаи на пневмококна инфекција и еден случај на легионерска болест.

Останатите акутни заразни заболувања во месец април се застапени со 87 регистрирани случаи (5,3% и МБ 4,2/100.000). Од нив, најбројни (66,7% односно n=58) се случаите на шуга со МБ 2,8/100.000, а потоа следат 17 случаи на вирусен хепатит Б (19,5%; МБ 0,8/100.000). Во оваа група пријавени се и по 3 случаи на бактериски менингит, неодреден вирусен хепатит и вирусен менингит, 2 случаи на вирусен енцефалитис и еден случај на вирусен хепатит Ц.

Зоонозите како група во април се регистрираат со вкупно 10 заболени лица (0,6%, МБ 0,5/100.000). Регистрирани се 8 случаи на туларемија (0,4/100.000) и 2 случаи на ехинококоза (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во месец април, 2015

Во текот на месец април 2015 година, до ИЈЗ е **пристигната една пријава за епидемија на заразна болест - туларемија**.

На 16.04.2015 година, ЦЈЗ Скопје пријави епидемија на туларемија на територијата на општина Арачиново. Епидемијата е пријавена со 12 заболени лица, од кои 7 лица биле хоспитализирани. Заболениите се серолошки потврдени во лабораторијата на Институтот за јавно здравје на Република Македонија. ЦЈЗ Скопје во соработка со ИЈЗ извршија санитарно-хигиенски и епидемиолошки увид. Земени се материјали за микробиолошка анализа од мостри од водата за пиење од неколку извори, како и серолошки примероци за тестирање од сомнителните случаи. Од страна на ЦЈЗ Скопје и ИЈЗ предложени се соодветни санитарно-хигиенски и противепидемски мерки и извршена е ДДД.

Во текот на месец април **нема пристигната пријава за смртен случај** од акутно заразно заболување.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во месец април се регистрирани вкупно 25 лица (МБ 1,2/100.000) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Пријавени се 17 лица заболени од хепатит тип Б кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и не се вакцинирани.

Пријавени се 8 лица со заразни заушки. Во однос на вакциналниот статус пет лица се вакцинирани со вакцина која содржи компонента против заразни заушки, едно лице не е вакцинирано, а за 2 лица нема податок. Во 4 случаи дијагнозата е поставена клинички, а во останатите 4 случаи - лабораториски и клинички.

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на април, регистрирани се 2 нов случај на ХИВ/ СИДА. Се работи за лица од машки пол, во однос на возрастната дистрибуција – еден е од возрастната група од 20-29 години, а еден од 50-59 години. Еден заболел е од Битола, еден од Тетово. Од заболелите, едно лице е ХИВ позитивно, еден е заболел од СИДА.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 30.04.2015), кумулативниот број на лица со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2015, изнесува **249**:

- лица болни од СИДА - **165**
- ХИВ позитивни лица - **84**
- починати лица - **78**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **171**.

Во однос на другите *сексуално преносливи инфекции* во земјата, во текот на април се пријавени 38 случаи на инфекции предизвикани од хламидија (Табела 3 - Прилог).

ГРИП

Во извештајот на Flu News Europe за состојбата со грип во сезоната 2014/2015 во Европа е наведено дека активноста на вирусот на грип продолжи да опаѓа во најголемиот дел од земјите, а процентот на позитивните тестирани примероци се намали и изнесува 14%. Influenza А (H1N1) pdm09, А (H3N2) и Influenza В вирусите и понатаму ко-циркулираат во регионот.

Во текот на април, во Република Македонија на групни пријави за грип пријавени се вкупно 2.315 заболени лица (МБ 112,1/100.000). Од нив, најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Прилеп (n=456), ЦЈЗ Скопје (n=366) и ЦЈЗ Куманово (220).

Највисок морбидитет (480,0/100.000 жители) е регистриран во ЦЈЗ Прилеп.

Од почетокот на сезоната 2014/2015, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РМ анализирани се вкупно 192 хумани материјали од амбулантски и болнички лекувани пациенти добиени од здравствените установи низ републиката, од кои 76 или 39,6% биле позитивни на вирусот на инфлуенца. Од позитивните, 29 материјали се конфирмирани како инфлуенца А (38,2%), а кај 47 е докажано присуство на инфлуенца Б вирусот (61,8%). Од инфлуенца А позитивните, три материјали се конфирмирани како инфлуенца А/Н1N1, 13 се конфирмирани како инфлуенца А/Н3N2, а 13 се нетипизирани инфлуенца А вируси.

Со почетокот на сезоната на грип 2014/2015, паралелно со рутинскиот систем на надзор, Р. Македонија започна со спроведување на нов систем на надзор на грипот (епидемиолошки и вирусолошки), преку воведување на сентинел надзор над ИЛИ/АРИ и сентинел САРИ.

АНАЛИЗА НА ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој билтен е даден приказ на евидентираните *Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици* пристигнати во ИЈЗ во текот на месец април, 2015 година (n=405).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 9 Центри за јавно здравје и 5 Подрачни единици од републиката.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од териториите на ЦЈЗ Скопје (n=191 или 47,2%), ЦЈЗ Куманово (n=50 или 12,3%) и ЦЈЗ Битола (46 или 11,4%).

Од сите регистрирани пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во месец април се *Chlamydia trachomatis* (n=113 или 27,9%), *Rota virus* (n=37 или 9,1%) и *MRSA* (n=33 или 8,1%) (Табела 4 - Прилог).

Кузмановска Г. Алексоски Б. Караџовски Ж. Кочински Д. Микиќ В. Ставридис К. Цветановска Ж. Столеска Илиоска Р. Синани Ф. Исмени М.